

โหราศาสตร์ตามแนวพุทธ

ASTROLOGY BASED ON BUDDHISM

พระครูใบฎีกาเฉลิมพล อริยวโส

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตพะเยา

Phrakhrubaidika Chalermpon Ariyavamsa

Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Phayao Campus, Thailand

Email: chalermpon.ari@mcu.ac.th

บทคัดย่อ

ความเชื่อในเรื่องโหราศาสตร์ ในมุมมองของพระพุทธศาสนาเห็นว่าเป็นเรื่องของ การต้องการรู้ล่วงหน้าเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นกับตน เพื่อหวังจะหลีกเลี่ยงจากผลร้าย และเพิ่มพูนผลดีให้กับตนเอง อันเกิดจากความอยากพ้นจากความทุกข์เพื่อเข้าสู่ความสุข โดย ไปพึ่งพาสิ่งที่ยอยู่นอกตนเอง เพียงอย่างเดียว เป็นการกระทำที่ไม่สมเหตุผล เพราะการจะ เข้าถึงความสุขที่แท้จริงได้ ต้องผ่านการพัฒนาตนเองตามหลักการของพระพุทธศาสนา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของการจัดการถิ่นที่อยู่และสร้างความสุขในใจตน โดยมีตัวแปร สำคัญ คือ การยึดถือเอาหลักพุทธพจน์รวมถึงคำสอนของนักปราชญ์ทางพระพุทธศาสนา มาเป็นหลักประพฤติตน ไม่ให้หลงไปตามกระแสความอยากที่เกิดขึ้นภายในใจ แล้วไปยึดเอาสิ่ง ที่อยู่นอกตัว มาสร้างเงื่อนไขให้กับตนจนมากเกินไป เมื่อเป็นเช่นนี้ก็จะทำให้เป็นชีวิตที่สมบูรณ์ ตามแนวทางของพระพุทธศาสนาได้ในที่สุด

คำสำคัญ: โหราศาสตร์; แนวพุทธ

* ได้รับบทความ: 24 กุมภาพันธ์ 2562; แก้ไขบทความ: 29 มีนาคม 2563; ตอรับตีพิมพ์: 30 มีนาคม 2563

Received: February 24, 2019; Revised: March 29, 2020; Accepted: March 30, 2020

Abstract

Astrology in Buddhism is the science of predicting the outcome of an event that will happen to individuals so to avoid an unfortunate or unlucky situation. The purpose is to enhance their luck. This belief comes from getting rid of suffering and relies only on outer factors. This belief does not make sense. True happiness, according to Buddhism, is to develop themselves on their own by managing your life and creating your own happiness. The significant factor is to observe and practice the Buddha's word along with the teachings from scholars in Buddhism and apply it to their daily life. This can enable one to control themselves and not fall into a trap set by greed or defilement in their mind. This also helps to adhere the outside mind matter to create many conditions for themselves. In a nutshell., one who wants to make completed life must practice the Buddhist teachings.

Keywords: Astrology; Buddhism Principles

บทนำ

คนในสังคมมักจะมีพัฒนาการในการสร้างกำลังใจให้กับตนในลักษณะต่าง ๆ โดยมีความมุ่งหมายว่าสามารถดลบันดาลให้ตนเองมีความสุขความเจริญเป็นชีวิตที่ดีได้ และการใช้การทำนายทายทักก็เป็นหนึ่งในนั้น โดยเฉพาะในเรื่องของหมอดูอันเป็นหนึ่งในโหราศาสตร์ที่มีขึ้น เพื่อการทำนายบางสิ่งบางอย่างที่มนุษย์มีความต้องการอยากรู้ ให้ตนได้ทราบล่วงหน้าได้ เรียกหนทางที่ได้มาในสิ่งที่อยากรู้กันว่าโนสัมผัสหรือสัมผัสที่หก แต่ในทางจิตวิทยาถือเรื่องโนสัมผัสนี้เป็นเพียงจินตนาการธรรมดา ไม่ได้เป็นเป็นสัมผัสที่แปลกใหม่แต่อย่างใด (ชัยวัฒน์ อุตพัฒนา, 2534 : 31) ซึ่งในทางพระพุทธศาสนาเองก็ปรากฏเรื่องราวที่กล่าวถึงการทำนาย ในรูปแบบของหมอดูในหลาย ๆ คราว เช่น ในคราวที่ราชกุมารสิทธัตถะประสูติ พระราชบิดาสุทโธ หนะ ได้มีการเชิญพราหมณ์มาทำนายลักษณะของพระกุมาร หรือในเหตุการณ์ตอนที่องค์สิมลกษัตริย์เกิดแล้วเกิดเหตุประหลาด แม้กระทั่งเหตุการณ์ตอนเจ้าชายอชาตศัตรูถือประสูติก็ล้วนแล้วแต่มีเหตุการณ์สำคัญ ที่ทำให้ต้องมีการทำนายกันขึ้นทั้งสิ้น แม้กระทั่ง

กระบวนการของหมอเอง ยังถูกพระพุทธรูปทรงนำมาเป็นเครื่องมือในการเผยแพร่ธรรมด้วย ดังตัวอย่างตอนที่พระวังคีสระ ถูกพระพุทธรูปทรงนำหวั่นโลกของพระอรหันต์มาให้เคาะ เพื่อหาภพภูมิที่ไปเกิด แต่พระวังคีสระหาไม่เจอเป็นต้น อันแสดงถึงการทํานายทายทักโดย หมอดู มีอิทธิพลในสังคมมาตั้งแต่สมัยพุทธกาลแล้ว อีกทั้งในส่วนของการคำสอนทาง พระพุทธศาสนาที่สื่อเคาะไปในทางหมอดูก็มีปรากฏด้วยเช่นกัน คือ หลักคำสอนที่อยู่ในลักขณ สุตตร อันเป็นพระสูตรที่ว่าด้วยอวิชชาสำคัญที่ต่างจากคนทั่วไปของผู้เป็นมหาบุรุษ และเหตุผล ที่ทำให้มีอวิชชาเช่นนั้น

อีกทั้งในสมัยปัจจุบัน วัดในทางพระพุทธศาสนาเป็นบางส่วนก็มีเรื่องของ โหราศาสตร์หมอดู เข้ามาเกี่ยวข้องด้วยไม่น้อยเช่นกัน ซึ่งบางประเภทก็ไม่ใช้คนมานั่งทํานาย แต่มีการใช้อุปกรณ์เป็นตัวแทนในการแสดงถึงผลของการทํานายเช่น การเสี่ยงเซียมซี หรือ บางกรณี ตัวภิกษุเอง ทำหน้าที่เป็นหมอดูเสียเอง แม้กระทั่งการเกิดขึ้นของบางอาชีพก็ เนื่องด้วยหมอดูในวัดเป็นต้นว่า การค้าขายนกและสัตว์น้ำต่าง ๆ เพื่อให้ลูกค้าซื้อไปปล่อย ตามคำทํานายทายทัก โดยเพิ่มคุณลักษณะพิเศษขึ้นมาตามชื่อของสัตว์ด้วย เช่น ปล่อยปลา หมอทำให้สุขภาพแข็งแรง ปล่อยปลาไหลให้ชีวิตลื่นไหลไร้อุปสรรค ปล่อยหอยขมความทุกข์ ชื่นชมในชีวิตจะหมดสิ้นไป (แก้ว สุพรรณ, 2546 : 13) อันเป็นพัฒนาการอย่างหนึ่งของหมอดู ที่ปรากฏในสังคมไทยปัจจุบัน

ความเป็นมาของโหราศาสตร์

ในทุกสังคมหนึ่งย่อมประกอบไปด้วยความเชื่อ ที่สมาชิกทุกระดับในสังคม ทำการ ยึดถือหรือใช้เป็นแนวทางในการประพฤติปฏิบัติ ซึ่งหมายถึงการยอมรับหรือการยึดมั่นใน ปรากฏการณ์ความคิดส่งผลให้เกิดการกระทำหรือลงมือปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่ง ว่าเป็นสิ่งที่ ถูกต้องดีงามเป็นเงื่อนไขที่จะทำให้ชีวิตพัฒนาดีขึ้น ซึ่งความเชื่อในสังคมต่าง ๆ อาจเหมือน หรือแตกต่างกันได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ของแต่ละสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เรื่องของ อุปสรรคปัญหาในการดำรงชีพประจำวันของคนในสังคม ที่มีมากมายและคอยบีบคั้นคนใน สังคมทุกปัญหา เต็มไปด้วยความสลับซับซ้อน และเงื่อนไขที่หลากหลาย ซึ่งปัญหาเหล่านั้นนี้ ไม่ได้เกิดจากตัวสังคมเอง หากแต่เกิดจากมนุษย์แต่ละคนในสังคม ซึ่งมีภูมิหลังความรู้สึกนึก คิดสติปัญญาไม่เท่ากัน เมื่อเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ จึงสับสน และเคืองข้อง แต่ใน ขณะเดียวกันมนุษย์ก็ต้องมีการตัดสินใจเลือกกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง แม้ว่าความเชื่อ จะดูไม่มี

เหตุผลหากเอาหลักทางวิทยาศาสตร์มาพิสูจน์ แต่การที่มีความเชื่อก็ยังจะช่วยเรื่องของการตัดสินใจ ทำให้เกิด ความมั่นใจ และมั่นคงในการดำเนินชีวิตมากขึ้น แม้ว่าบางเรื่องจะไม่สามารถพิสูจน์ได้ว่าให้ผลได้แน่นอนก็ตาม ถ้าหากมนุษย์เรามีความสงสัยไปในทุกเรื่องและไม่สามารถเชื่อ จนกว่าจะพิสูจน์ได้ด้วยระเบียบวิธีทางวิทยาศาสตร์แล้ว ชีวิตก็จะไม่สามารถดำเนินไปโดยราบรื่น จิตใจอยู่ในสภาพตึงเครียดเต็มไปด้วยความคิดกังวลต่าง ๆ ไม่สามารถตัดสินใจปัญหาที่เกิดขึ้นได้ แต่ขณะเดียวกันความเชื่อ ที่ไม่ใช่เหตุผลพิจารณาเลยก็อาจเป็นความเชื่อที่มีลักษณะของความมกมายได้ สำหรับสังคมไทย ก็มีความเชื่อที่คนส่วนใหญ่ยังยึดถือเป็นหลักยึดเหนี่ยว ในการดำรงชีวิตอันเป็นสภาวะทางจิตใจการตอบสนองของแต่ละบุคคล ต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือสถานการณ์ที่เกี่ยวข้อง โดยอย่างยิ่งในสังคมไทยปัจจุบันแล้วเรื่องของแนวโน้มในการดำเนินชีวิตไป ตามความเชื่อที่นับถือสิ่งต่าง ๆ มากกว่าการใช้สติปัญญาไตร่ตรองอย่างลึกซึ้ง ซึ่งก็มีแนวโน้มว่าจะเพิ่มทวีจำนวนมากขึ้นเรื่อย ๆ เป็นลำดับ เช่นความเชื่อในเรื่องของศาสนา การเวียนว่ายตายเกิด โหราศาสตร์โหราศาสตร์กลาง เป็นต้น

จากการศึกษาของนักโบราณคดี ได้พบต้นกำเนิดของโหราศาสตร์ เมื่อปีพ.ศ.2394 และในพ.ศ.2396 ท่านเซอร์ เฮนรี เลย์อาร์ด กับผู้ช่วยของเขาชื่อ นายฮอรัสมซ์ รัชซัม ได้ค้นพบศิลาจารึกที่ทำด้วยดินเหนียวจำนวน 22,000 ชิ้น ในซากปรักหักพังของหอสมุดของกษัตริย์อัสซอร์ บานิปาล ในนิเนเวห์ ซึ่งสูญสิ้นชาติไปแล้ว ในบรรดาศิลาจารึกเหล่านี้ ซึ่งมีชื่อเรียกว่า ความรุ่งโรจน์ของเบล ทำการบรรยายถึงบารมีของซาร์กอนแห่งอัคคาค จากการศึกษาจารึกโดยท่านเอ.เอ็ช.เซย์ซ ศาสตราจารย์ผู้ช่วยแผนกนิรุกติศาสตร์เปรียบเทียบมหาวิทยาลัยออกซ์ฟอร์ด กล่าวว่า บาบิโลเนีย คือ ถิ่นกำเนิดที่แท้จริงของการตรวจการณ์ทางดาราศาสตร์ดังนั้นแล้ว วิชาโหราศาสตร์ที่เราทำการศึกษาค้นคว้ากันทุกวันนี้มีหลักฐานยืนยัน ที่เก่าแก่ที่สุด มีต้นกำเนิดมาจากชนชาติบาบิโลเนีย อันอาศัยอยู่ลุ่มแม่น้ำยูเฟรติสและไทกริส ในปัจจุบันคือบริเวณที่ตั้งของประเทศอิรักในตะวันออกกลาง (ประยูร พลอารีย์, มปป. : 18) การกำเนิดขึ้นของโหราศาสตร์นั้นหากจะกล่าวในแง่ของจิตวิทยาแล้ว เชื่อว่ามนุษย์ทุกเพศไม่ว่าหญิงหรือชาย ต่างมีความต้องการเหมือนกันหมดกล่าวคือมีความอยากรที่จะทำความเข้าใจในตนเองมากขึ้น อยากจะคาดคะเนตัวเองได้มากขึ้น

ความอยากรเหล่านี้เอง ที่เป็นปัจจัยภายในที่ส่งผลให้เกิดความสับสนวุ่นวาย ทั้งในชีวิตส่วนตัว การงาน รวมถึงการใช้ชีวิตของตนเองในอนาคต ความรู้ในเรื่องโหราศาสตร์นั้นนับเป็นศาสตร์หรือความรู้ชนิดหนึ่งบนโลกใบนี้ ที่มีมนุษย์มีความนิยมในการศึกษาและใช้

บริการตลอดยุคหลายสมัย และดำรงถาวรอยู่ได้ จวบจนมาถึงในยุคปัจจุบัน ความรู้ทางโหราศาสตร์นี้เป็นที่พึงทางจิตใจของคนที่มีความวิตกกังวลใจ ทุกข์ใจ และช่วยแก้ไขปัญหาคับข้องทางจิตใจให้ลุล่วงไปได้ด้วยดี ความรู้ชนิดนี้นับเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ เป็นจิตวิทยาที่มีความสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมต่างๆทางธรรมชาติ รวมถึงการพยากรณ์คาดคะเนขั้นสูง และมีพัฒนาการนับเนื่องแต่โบราณกาลมาหลายพันปี โหราศาสตร์เกี่ยวข้องกับแสงสว่าง ความมืด และดวงดาว ที่ส่งอิทธิพลให้เกิดการหมุนเวียนต่อสิ่งแวดล้อมในวัฏจักรของโลก

ความหมายโหราศาสตร์

โหราศาสตร์มาจากคำว่า “อโห” แปลว่า กลางวัน และ“ราตรี” แปลว่า กลางคืน แต่ได้ตัดอักษรพยางค์แรกและพยางค์หลังออกเสีย จึงเหลือเพียงคำว่า “โหรา” ยังมีอีกคำที่ใช้แทนโหราศาสตร์ คือ โชติยศาสตร์ มาจากคำว่า โชติ แปลว่า แสงสว่าง หรือดวงดาว (มานพ นักการเรือน, 2560) โหราศาสตร์ ตรงกับภาษาอังกฤษว่า Astrology คือความรู้เกี่ยวกับดวงดาว ส่วนในภาษาไทยตาม พจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน หมายถึง วิชาที่ว่าด้วยการพยากรณ์ โดยอาศัยการโคจรของดวงดาว เป็นหลัก (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546 : 13-14) นับเป็นความรู้เป็นวิชาที่เก่าแก่ศาสตร์หนึ่งบนโลกใบนี้ ซึ่งมนุษย์เกือบทุกชนชาติต่างได้ให้ความสนใจกันอยู่ในทุกยุคทุกสมัย กล่าวกันว่าโหราศาสตร์เกิดขึ้นพร้อมกับความเชื่อในเทพเจ้า เช่น การบูชาพระอาทิตย์หรือพระจันทร์ มนุษย์เกิดความสงสัย ในสิ่งที่ตนสัมผัสจึงเกิดปัญหาและได้หาทางออก โดยการให้ความเคารพและ นับถือต่อมา

ประเภทของโหราศาสตร์

โหราศาสตร์เราสามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. ภาคชะตาบุคคล เป็นโหราศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับตัวของคนโดยตรง จะมีการทำนายโดยใช้ร่างกายหรืออุปกรณ์อื่นในการใช้ประโยชน์ แต่ก็มีคามมุ่งหมายอย่างเดียวกัน คือ ให้รู้ถึงอดีต ปัจจุบัน และอนาคตของบุคคลนั้น ๆ โดยจำแนกได้คือ โหงวเฮ้ง มีการเรียกการทำนายนี้อีกชื่อหนึ่งว่า นรลักษณ์ศาสตร์ ซึ่งเป็นวัฒนธรรมการทำนายแบบจีนสืบเนื่องกันมาเก่าแก่นับพันปี คือการทายลักษณะของบุคคล เป็นโหราศาสตร์แนวหนึ่ง ที่มีการศึกษาเกี่ยวกับลักษณะกายภาพ บุคลิกภาพของคนที่ว่าด้วยองค์ประกอบของธาตุทั้งหลาย คือ ธาตุ

ดิน ธาตุน้ำ ธาตุลม ธาตุไฟ ธาตุทองและธาตุไม้ โดยให้ธาตุทั้งหลายนี้เป็นตัวกำหนดบทบาท ซึ่งจะบอกได้ถึงอุปนิสัย สติปัญญา ความมั่งคั่งร่ำรวย หรือประสบกับความทุกข์ยากลำบาก ตลอดถึงหาวิธีการดำรงชีวิต การงาน การพยุ่งส่งเสริมในยามที่ตัวบุคคลถึงความวิกฤติในการ ใช้ชีวิต ลายมือ เป็นโหราศาสตร์ที่ว่าด้วยการพิจารณาองค์ประกอบบนฝ่ามือของคนเรา เป็นการดูลักษณะของลายเส้นมือ เล็บมือ นิ้วมือ อุ้งมือ โดยเฉพาะการเน้นเส้นลายมือต่าง ๆ ที่ ปรากฏอยู่ ไม่ว่าจะเป็น เส้นชีวิต เส้นสมอง เส้นจิตใจ เส้นวาสนา เส้นสมาส เส้นฐานะ เส้น ลางสังหรณ์ เส้นเนินอาทิตย และประกอบย่อย ๆ ส่วนอื่น กำหนดให้เข้ามาเกี่ยวพันเป็น เรื่องราว มีความสัมพันธ์กับเจ้าของลายมือทั้งเชิงบวกและเชิงลบ เป็นรหัสการบอกเหตุการณ์ ที่เกิดขึ้น ในชีวิตบุคคลนั้น ๆ ตลอดถึงบ่งบอกพฤติกรรมสุขภาพร่างกาย จิตใจ โรคภัยไข้เจ็บ ความรุ่งโรจน์ ความสมหวังของชีวิต ความรัก ศัตรู ฐานะความเป็นอยู่ อำนาจและบารมี ฯลฯ เมื่อทราบถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับเจ้าของชะตาโดยเฉพาะด้านลบแล้วย่อมต้องมีการ ปกป้องกันเหตุนั้นเพื่อลดการสูญเสีย ตลอดถึงมีการเสริมให้ได้รับผลดี ที่ได้มากขึ้นและเร็วขึ้น ในกรณีที่จะได้รับผลในด้านบวก

ลายมือของมนุษย์เป็นรหัสย่อและบอกเรื่องราวต่าง ๆ บนฝ่ามือ รวมถึงสามารถบ่ง บอกถึงอุปนิสัยใจคอ และวิถีการดำเนินชีวิตของเจ้าของชะตา ที่แม้ภายนอกจะมีอาการยิ้ม แยมแจ่มใส แต่ทว่าภายในจิตใจอาจหม่นกับสิ่งต่าง ๆ อันเป็นสิ่งที่มองไม่เห็น การอ่าน ลายมือและการอ่านสัญลักษณ์ที่แตกต่างบนฝ่ามือ โดยมีหลักเกณฑ์แบ่งแยกของมือทั้งสอง ข้างว่า มือข้างซ้ายดูอดีต มือข้างขวาดูปัจจุบันและอนาคต ทั้งนี้ยังมีการนำเอาความรู้ที่ เกี่ยวเนื่องกับหลักสรีระวิทยา มาประกอบเข้าด้วยกัน ในเรื่องที่ว่าสมองด้านขวาควบคุมการ ทำงานซีกซ้าย สมองด้านซ้ายควบคุมการทำงานของร่างกายซีกขวา การทำนายโชคชะตา ด้วยลายมือนี้ ผู้ทำนายจะต้องมีขั้นตอนมีระบบและรู้ชัดเจนในความหมายของเส้นต่าง ๆ แต่ละเส้น ว่ามีการเชื่อมโยงเข้าหากันจากจุดหนึ่งไปสิ้นสุดอีกจุดหนึ่ง เมื่อเส้นเส้นหนึ่งเข้า ไปสัมพันธ์กับอีกหลาย ๆ เส้นจะเป็นโค้ดหรือเป็นลักษณะที่บ่งบอกถึงสิ่งใด เปรียบเสมือน เป็นลายแทงของชีวิต

นอกจากการทำนายภาคชะตาบุคคลจะใช้ร่างกายที่ปรากฏแล้ว ยังปรากฏว่ามีการ ใช้อุปกรณ์เข้าช่วยในการทำนายให้ตัวบุคคลนั้น ๆ ด้วย เช่น ไพ่ยิปซีหรือไพ่ทาโร่ ซึ่งถือ กำเนิดในประมาณปี ค.ศ.1390 ได้มีหญิงชาวอิตาลีคนหนึ่งได้นำไพ่ยิปซีเข้าไปถวายความ สำราญให้กับราชสำนักของราชวงศ์ประเทศฝรั่งเศสโดยสามารถทำนายเรื่องราวส่วนตัวทั้ง

อดีต ปัจจุบัน อนาคตได้อย่างชัดเจนโดยไฟชนิดนี้มีทั้งหมด 78 ใบ แบ่งเป็น 2 หมวด โดยไฟแต่ละใบจะมีการวาดภาพ เพื่อจะเป็นสัญลักษณ์เฉพาะในการทำนายเป็นต้นว่า รูปไม้เท้าคือการเรียน การงานธุรกิจ รูปถ้วยหมายถึง อารมณ์และความรัก รูปเหรียญคือเงินทองทรัพย์สิน รูปดาบหมายถึงปัญหาอุปสรรคการต่อสู้ โรคภัย เป็นต้น โดยการทำนายจะให้ความหมายจากหนึ่งถึงสิบตามลำดับดังนี้ ต้น คือเจ้าของชะตาผู้รับพยากรณ์ กดมพะคือเรื่องการเงิน สหัชชะคือเพื่อนมิตรสหาย พันธูคือเหตุการณ์ที่อยู่อาศัย ปุตตะคือความคิดในขณะนั้นๆ อริคือปัญหาและอุปสรรค ปติคือคนรักหรือหุ้นส่วน มรณะคือโรคภัยไข้เจ็บ ศุภะคือตำแหน่งหน้าที่การงานที่ทำอยู่ สมมะคืออาชีพที่เจ้าของชะตาเกี่ยวข้อง ในการทำนายนั้น ผู้ต้องการรับพยากรณ์จะถามเรื่องใดต้องใช้สมาธิในการถามและจับไฟ ทำการถอดทีละใบจะส่งให้สามารถบอกเรื่องราวที่เข้ามาสัมพันธ์กับชีวิตได้ หลักสำคัญทั้งผู้ดูและผู้รับพยากรณ์ ต้องมีจิตใจที่สงบและเป็นสมาธิปราศจากสิ่งรบกวนต่างๆ เพื่อให้ผลลัพธ์ของการทำนายไฟนั้นออกมาได้อย่างแม่นยำไม่ผิดพลาด ทฤษฎีเกี่ยวกับมหาสัตตเลข เป็นคัมภีร์ที่กำหนดค่าของตัวเลขเป็นตำราที่ว่าด้วยตัวเลข 7 ตัว ใน 3 ฐาน และมีฐานที่ 4 เป็นการรวมตัวเลขในแนวตั้งเป็นพระเคราะห์ปีที่ได้มาจากวันเดือนปีเกิดของผู้ที่จะรับบริการทำนายดวงชะตาตามรายละเอียดคือ ในฐานที่ 1 ตัวเลขจะได้มาจากวันที่เกิดของเจ้าชะตา ในฐานที่ 2 ตัวเลขได้มาจากเดือนที่เกิดของเจ้าชะตา ในฐานที่ 3 ตัวเลขได้มาจากปีเกิดของเจ้าชะตา ในฐานที่ 4 เป็นการบวกตัวเลขในแนวตั้ง

2. โหราศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมที่อยู่นอกตัวมนุษย์ เป็นการทำนายหรือใช้วัตถุที่อยู่นอกจากร่างกายมนุษย์มาทำนายบอกถึงสิ่งที่ต้องการ โดยเฉพาะการตั้งที่อยู่อันสมบูรณ์ได้นั้นคือศาสตร์ฮวงจุ้ย ซึ่งความรู้นี้สืบทอดมาจากแผ่นดินจีน กล่าวกันโดยทั่วไปว่ามีอายุสืบทอดยาวนานกว่า 3,000 ปี เป็นเรื่องของวิวัฒนาการในการเลือกทำเลที่อยู่อาศัยและประกอบอาชีพ โดยพัฒนาจากประสบการณ์ลองผิดลองถูกและเฝ้าสังเกตการอย่างเป็นระบบ มีการรวบรวมเก็บข้อมูลเป็นสถิติสืบทอดกันมาหลายชั่วอายุคน จนสามารถสรุปออกมา เป็นกฎเกณฑ์อธิบายปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นได้ จึงได้รับการบันทึกเป็นตำราและเป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวาง โดยเฉพาะบุคคลที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจ ศาสตร์ฮวงจุ้ยหรือภูมิพยากรณ์ได้รับการถ่ายทอดอย่างต่อเนื่องมาหลายยุคสมัย เป็นความรู้ที่กล่าวถึงชัยภูมิที่ตั้ง ที่มีผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตของคนเรา เป็นเรื่องของปฏิกิริยาทางธรรมชาติ ที่ก่อกำเนิดสรรพสิ่งบนพื้นโลกความสัมพันธ์ระหว่างดวงดาว เป็นไปตามกฎของธรรมชาติโดยอาศัยพลังของกระแส

แม่เหล็ก ที่มีอิทธิพลต่อความเป็นอยู่ของมนุษย์ อิงกระแสลมกระแสน้ำ การเลือกทำเลหรือตำแหน่งที่ตั้งที่อยู่อาศัยของมนุษย์จึงเป็นเรื่องสำคัญ มนุษย์รู้จักอยู่ใกล้น้ำ เพื่อความสะดวกในการใช้สอยทำกิจกรรมในชีวิตประจำวัน หรือเลือกที่จะอยู่ที่สูงมากกว่าที่ต่ำเพื่อที่จะได้มองเห็นสิ่งต่าง ๆ ได้ถนัดเป็นการระวังป้องกันตัว รู้จักสังเกตเรื่องทิศทางกระแสลมตามฤดูกาล ปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ ที่เกิดขึ้นเป็นประจำ อาทิ ฝนตก ลมพัด น้ำขึ้นน้ำลง แผ่นดินไหว และในทำเลที่ตั้งควรมองหาสถานที่สูงๆ เพื่อเป็นการหลีกเลี่ยงฝนตกหนักน้ำท่วมและไม่ก่อสร้างหรือเลือกที่อยู่ต่ำกว่าอาคารข้างเคียง เนื่องจากฮวงจุ้ยที่ดีจะหนีไป และมั่นใจว่าทางเดินหรือพื้นที่ส่วนหน้าสิ่งปลูกสร้างดังกล่าว มีความเรียบร้อยสะอาด

ทั้งนี้การออกแบบประตูบ้านและสื่ที่ใช้ทา ก็เป็นปัจจัยสำคัญ เพราะเปรียบด้วยวิญญาณของโชคลาภ ในส่วนของประตูบ้านไม่ควรจะใหญ่กว่าประตูหน้าบ้าน เนื่องจากมันจะพยายามมากมายในการควบคุมวิญญาณที่ให้คุณของประตูเข้าบ้าน ทางเข้าควรเป็นด้านมังกรเขียวและหลีกเลี่ยงทางด้านเสือขาว ประตูบ้านไม่ควรหันหน้าไปหาหมู่บ้านของคนอื่นเพราะเปรียบด้วยกริซที่แทงเข้ามาในบ้าน จะส่งผลให้เกิดอุบัติเหตุความเจ็บป่วย การขาดผลกำไรในระยะยาว ประตูบ้านไม่ควรเปิดไปสู่ทิศทางของห้องส้วม เพราะวิญญาณของ หยินจะพุ่งตรงไปสู่วิญญาณของหยาง การกระทบวิญญาณตรงกันข้ามอย่างทันที นี้จะเป็นสาเหตุแห่งความเจ็บป่วยหรือโชคร้ายรวมถึงไม่ควรหันหน้าไปสู่ส่วนโค้งด้านนอกของสะพาน ควรรักษาทางเข้าด้านหน้าให้สะอาด อยู่เสมอห้ามไม่ให้มีน้ำเสียหรือน้ำทิ้งจากท่อเปิดเผยให้เห็น เพราะไม่เพียงแต่ขวางกั้นทางเดินของวิญญาณอันมั่งคั่งร่ำรวยเท่านั้น แต่มันยังระบายโชคดีออกไปด้วยควรมีท่อน้ำทิ้งอยู่หลังบ้าน เรื่องรูปทรงก็นับเป็นสิ่งที่ควรคำนึงคือรูปทรงไม่ดี การขาดหายไปของส่วนใดส่วนหนึ่งตามทิศทาง ย่อมส่งผลต่อการอยู่อาศัยตามหลักฮวงจุ้ยที่ดี ต้องให้ได้ทรงสี่เหลี่ยมด้านเท่าจึงจะเป็นรูปทรงเหมาะสม ถ้ามีบ้านหรือที่ดินที่มีรูปทรงที่ไม่เป็นมงคลแก่การอยู่อาศัยก็มีการแก้ไขได้โดยการประกอบวิธีการตามหลักฮวงจุ้ย คือทำรูปที่ปรากฏนั้นเป็นสี่เหลี่ยมขึ้นมา โดยใช้แนวต้นไม้ กำแพงมากันแดนแทน และที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งนั้นควรจะเว้นสถานที่ต้องห้ามคือสถานที่ไม่ควรซื้อหรืออยู่อาศัยเนื่องจากจะมีแต่พลังไม่ดีเข้าบ้าน จะทำลายความสุขความเจริญของผู้อยู่อาศัย เช่น โรงพยาบาล วัด สถานที่ตำรวจ ศาลเจ้า บ้านร้าง ทุ่งร้าง เป็นต้น

โหราศาสตร์ที่ปรากฏในคัมภีร์พระพุทธศาสนา

เป็นที่ทราบกันดีในเหล่าพุทธบริษัท 4 ว่าคัมภีร์ที่เก็บรวบรวมพระธรรมคำสั่งสอนทั้งหลายของทางพระพุทธศาสนาที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้า ได้ประกาศพระศาสนาขึ้น เรียกกันว่าพระไตรปิฎก ซึ่งจะแยกส่วนกันอยู่สามส่วน คือ พระวินัยปิฎก พระอภิธรรมปิฎก และพระสุตตันตปิฎก ในส่วนของพระสุตตันตปิฎกนั้นมีความพิเศษคือ จะมีการกล่าวถึงเหตุการณ์ที่มีบุคคล สถานที่ และหลักธรรม ในขณะที่ อีกสองปิฎกนั้นจะเป็นการกล่าวถึงหลักคำสอนเป็นส่วนใหญ่ ดังนั้นพระสุตตันตปิฎกนี้จึงได้ชื่อเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า พระสูตร อันเป็นคัมภีร์ที่เก็บรวบรวมเรื่องราวที่พระอานนท์ ได้จดจำมาจากพระโอษฐ์ของพระพุทธเจ้า แล้วนำมาถ่ายทอดตรวจทาน ร่วมกับบรรดาพระเถระในคราวการทำสังคายนาธรรมครั้งที่ 1

ในบรรดาพระสูตรทั้งหลายมีอยู่เรื่องหนึ่งที่มีค่อนข้างจะมีความแตกต่างจากพระสูตรอื่น เพราะเป็นการกล่าวถึงพระพุทธเจ้าโดยตรง ในขณะที่พระสูตรส่วนมาก จะเป็นการกล่าวถึงเหตุการณ์ที่มีผู้อื่นอยู่ร่วมด้วยเป็นส่วนใหญ่ พระสูตรที่ว่านี้ คือ ลักษณะสูตร อันมีเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับพระวรกายของพระพุทธเจ้า อันเป็นกายของมนุษย์ที่เห็นได้ด้วยตาเนื้อ ปรากฏต่อเนื่องนับตั้งแต่ถือกำเนิดเป็นเจ้าชายสิทธัตถะจนสำเร็จอนุตรสัมมาสัมโพธิญาณเป็นพระพุทธเจ้า ที่มีลักษณะพิเศษแตกต่างจากร่างกายของบุคคลทั่วไป อีกทั้ง พระสูตรนี้ยังกล่าวถึงบางแง่มุมที่อาจสื่อถึงโหราศาสตร์ โดยได้ปรากฏข้อความในพระสูตรมีในตอนหนึ่งที่ว่าด้วยลักษณะของจักรบนพื้นผิวดำพระบาทว่า “เมื่อเป็นพระราชาจะทรงมีบริวารมากคือ มีพราหมณ์ โหราจารย์และมหาอำมาตย์” (พระไตรปิฎกภาษาไทย เล่ม 11 ข้อ 204 : 166) ในตอนที่มีการทำนายคติของเจ้าชายสิทธัตถะของบรรดาพราหมณ์ ก็ได้กล่าวไว้ชัดเจนว่า “มหาบุรุษนั้นทรงสมบูรณ์ด้วยลักษณะ 2 ประการนั้น ถ้าอยู่ครองเรือนจะได้ เป็นพระเจ้าจักรพรรดิ เมื่อเป็นพระราชาจะทรงได้อะไร เมื่อเป็นพระราชาจะเป็นผู้ที่แลดูน่ารักของคนหมู่มากและเป็นที่รัก เป็นที่พอใจของพราหมณ์และคหบดี ขวานิคม ขาวชนบท โหราจารย์และมหาอำมาตย์ แม่ทัพนายกอง ราชนครักษ์ อำมาตย์ บริษัท ราชา เศรษฐี กุมาร เมื่อเป็นพระราชาจะทรงได้สิ่งดังกล่าวนี” (พระไตรปิฎกภาษาไทย เล่ม 11 ข้อ 228 : 186) อันเป็นลักษณะพิเศษเฉพาะตนที่เรียกกันว่ามหาบุรุษลักษณะ ซึ่งความหมายของคำว่า มหาบุรุษลักษณะ แยกออกเป็น มหา คือ ความยิ่งใหญ่ บุรุษภาวะ แปลว่า ความเป็นบุรุษ หมายถึงภาวะอันให้ปรากฏมีลักษณะอาการต่างๆ ลักษณะ หรือ ลักษณะ แปลว่า เครื่องแสดง สิ่งใดสิ่งหนึ่งให้

เห็นว่าต่างจากสิ่งหนึ่ง เช่น คุณภาพ หรือ ประเภท เป็นต้น (พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตโต), 2551 : 247)

ลักษณะพิเศษพิสดารนี้จะมีส่วนประกอบที่เรียกว่า มหาปฐพีลักษณะ 32 ประการ อันประกอบไปด้วย 1.สุปติภูมิตปาโท (พื้นฝ่าพระบาทราบเสมอกัน) 2.เหฏฐา ปาทตเลสุ จก กานิ ชาตานิ (พื้นพระบาททั้งสองมีกัจจกรปรากฏ) 3. आयตपन्नि (มีสันพระบาทยืนยาว) 4. ทิฆงคฺคิ (มีพระองคฺคิยาว) 5. มุทุตถุณฺหตถปาโท (มีพระหัตถ์ และพระบาทอ่อนนุ่ม) 6. ขาลหตถปาโท (ฝ่าพระหัตถ์ และฝ่าพระบาทมีลายดุจดาวฉาย) 7. อุตฺตสฺสคปาโท (มีข้อพระบาทดุจสังข์คว่ำ) 8. เณนิมคฺคสิทฺสขงฺโม (มีพระขงษ์เรียวดุจแข้งเนื้อทราย) 9. จิตฺโกว อโนมนนโต (เมื่อประทับยืนพระหัตถ์จับถึงพระขานู) 10. โกโสหิตวตฺตคฺคฺยโ (มีพระคฺคฺยหะเร้นอยู่ในฝ่า) 11. สุวณฺณวณฺโณ (มีพระฉวีเปล่งปลั่งดุจทอง) 12. สุขุมมจฺฉวี (มีพระฉวีละเอียดดุจสีไม้ดีดพระวรกาย) 13. เอเกกโลโม (พระโลมาขุมละเส้น) 14. อุทฺธคฺคโลโม (มีพระโลมาชาติปลายงอนขึ้น เวียนเป็นทักษิณาวรรต) 15. พรมฺมชฺชุดโต (มีพระวรกายตั้งตรงดุจพระกายพรหม) 16. สดตสฺสโ (มีพระมังสะในที่ 7 แห่งเต็มบริบูรณ์) 17. สีนฺพุพฺพทฺมกาโย (มีพระวรกายทุกส่วนบริบูรณ์ดุจลำตัวท่อนหน้าของราชสีห์) 18. ปิณฺณนฺตร โส (มีพระปฤษฎางค์ราบเรียบเสมอกัน) 19. นิโครฺสปริมนฺทโล (มีพระวรกายเป็นปริมณฑลดุจปริมณฑลของต้นไทร) 20. สมวณฺณกฺขนโ (มีลำพระศอกกลมงามเท่ากันตลอด) 21. รสคฺคสคฺคิ (มีเส้นประสาทรับรสพระกระยาหารดี) 22. สีนฺหนุ (มีพระหนุดุจคางราชสีห์) 23. จตฺตาสีนฺหนุโต (มีพระหนุต 41 ซี่) 24. สมทฺนโต (มีพระหนุตเรียบเสมอกัน) 25. อวิรทฺนโต (มีพระหนุตเรียบสนิทไม่ห่างกัน) 26. สุตฺตกทาโ (มีพระเขี้ยวแก้วงาม) 27. ปทุตฺตชีโว (มีพระชีวหาอ่อนและยาว) 28. พรมฺมสฺสโร กรวิกภาณิ (มีพระสรเสียงดุจพรหม) 29. อภินิลเนตฺโต (มีพระเนตรดำสนิท) 30. โคปมโ (ดวงพระเนตรแจ่มใสดุจตาลูกโตหลังตลอด) 31. อุณฺณาโลมา รมฺมกนฺตเร ชาตา (มีพระอุณาโลมระหว่างพระโขนง เวียน ทักษิณาวรรต มีสีขาวเหมือนสำลี) 32. อุณฺหิสฺสโร (มีพระเศียรงามบริบูรณ์)

จากพระสูตรข้างต้นหากเราจะมองอย่างผิวเผิน โดยนำเอาวรลักษณ์ศาสตร์หรือโหราศาสตร์ ภาคชะตาบุคคล มาทำพิจารณาแล้วก็จะเห็นว่า บรรดาพราหมณ์ผู้ทำการทำนายเช่นนี้ เป็นการนำเอาหลักการตรวจดูร่างกายคือโหงวเฮ้งและการดูลายมือมาใช้ในการทำนายลักษณะต่าง ๆ ของกายเจ้าสิทธิัตถะ หากแต่ทว่าความเป็นจริงแล้วสิ่งที่พระพุทธรองค์ทรงตรัสนั้น กลับเป็นพุทฺธพจน์ที่ทรงใช้พระวรกายของพระองค์เอง ยกมากล่าว เพื่อแสดงถึงผลแห่งความดีที่พระองค์ทรงได้รับอย่างเป็นรูปธรรม รวมถึงสิ่งที่พระองค์ทรงแสดง ยังเป็นสิ่ง

ยืนยันถึงอานิสงส์ของการบำเพ็ญบารมีทั้งหลายแหล่ที่ทรงประพฤติปฏิบัติมาทั้งสิ้น ยกตัวอย่างเช่น ข้อพยานะที่ว่า โกโสดิตตคฤหิ มีพระคฤหะ(องคชาติ) เรงอยู่ในฝัก ก็เป็นเนื่องด้วยอานิสงส์ที่ได้กระทำดีมาในอดีตชาติ ตามที่พระพุทธองค์ทรงตรัสถึงที่มาว่า “ภิกษุทั้งหลาย ในชาติก่อนๆ ตถาคตเกิดเป็นมนุษย์ เป็นผู้นำพวกญาติ มิตรสหาย ผู้มีใจดี ที่หายไบนาน จากกันไบนาน ให้กลับมาพบกัน คือ นำมารดาให้พบกับบุตร นำบุตรให้พบกับมารดา นำบิดาให้พบกับบุตร นำบุตรให้พบกับบิดา นำพี่ชายน้องชายให้พบกับพี่ชายน้องชาย นำพี่สาวน้องสาวให้พบกับพี่สาวน้องสาว ครั้นทำให้พบกันแล้วก็ได้รับความชื่นชม เพราะตถาคตได้ทำสังฆม พอกพูนกรรมนั้น ฯลฯ จุติจากเทวโลกนั้นแล้วมาสู่ความเป็นอย่างนี้ ได้ลักษณะมหาบุรุษนี้ คือ มีพระคฤหฐานรงอยู่ในฝัก (พระไตรปิฎกภาษาไทย เล่ม 11 ข้อ 220 : 179) โดยมีได้มุ่งเน้นยกฐานะเป็นสำคัญแต่อย่างใด แต่ในทางกลับกันทรงยกเหตุที่ได้รูปกายเช่นนี้เป็นสำคัญแทน

ท่าทีของพระพุทธศาสนาต่อโหราศาสตร์

แม้ข้อความจะปรากฏในพระสูตรมีเนื้อหาดังกล่าว แต่ทว่าท่าทีของพระพุทธศาสนา กลับมองวิชาโหราศาสตร์ ในแง่ของความไม่ถือว่าเป็นสาระและถือว่าเป็นสิ่งที่ขัดขวางหนทางสู่จุดมุ่งหมายสูงสุดคือพระนิพพาน เป็นเครื่องหมายวิชาที่ขัดต่อวิถีแห่งการดำเนินชีวิตด้วยปัญญา ซึ่งไปทำการขวางหรือไปขัดกับท่าทีความเป็นพระ ซึ่งไม่ใช่แต่โหราศาสตร์รลัษณ์ ทำนายร่างกายนี้เท่านั้นที่พระพุทธศาสนามีท่าทีด้านลบ แต่แม้กระทั่งเรื่องของฤกษ์ยามยามดี พระพุทธองค์ก็ทรงยกเรื่องความประพฤติตนให้ดีพร้อม ย่อมดีกว่าการรฤกษ์ที่ดี ดังปรากฏในบุพพณสูตรว่า “สัตว์เหล่าใดประพฤติกายสุจริต วาสุจริต และมโนสุจริต ในเวลาเช้า เวลาเที่ยง เวลาเย็นก็เป็นเวลาที่ดีของสัตว์เหล่านั้น สัตว์ทั้งหลายประพฤติดชอบในเวลาใด เวลานั้นย่อมชื่อว่า เป็นฤกษ์ดี มงคลดี สว่างดี รุ่งดี ขณะดี ยามดี ” (พระไตรปิฎกภาษาไทย เล่ม 20 ข้อ 159 : 400)

นอกจากพุทธพจน์ข้างต้นแล้ว บรรดานักปราชญ์ของทางพระพุทธศาสนา ก็ล้วนแล้วแต่มีแนวทัศนคติต่อการทำนายในรูปแบบโหราศาสตร์ ไปในแนวทางที่ไม่มีความสำคัญ จำเป็นกับชีวิตของมนุษย์สักเท่าไร ดังเช่นท่านพุทธทาสได้ให้ทัศนะไว้ว่า หากจะกล่าวถึงเรื่องพระพุทธเจ้านั้นก็ต้องว่าถึงสองส่วนที่ประกอบกัน คือลักษณะร่างกายแต่ท่านก็ไม่ได้เห็นคล้อยตามคัมภีร์เสียทีเดียว เพราะท่านมองเห็นว่าพระวรกายตามที่ปรากฏแตกต่างจาก

บุคคลปกติไปมาก ค่อนข้างเป็นบุคคลผิดปกติแต่จะให้ความสำคัญกับการแสดงออกทางกายเสียมากกว่า คือเรื่องของความประณีตของมารยาททางกายวาจาจิตใจที่ควบคุมไว้ด้วยศีล (พุทธทาสภิกขุ, 2517 : 274) อันนับเป็นท่าทีของพระภิกษุ ผู้ได้ปฏิบัติตามหลักการทางพระพุทธศาสนาที่มีต่อเรื่องของโหราศาสตร์ จึงเป็นที่ชัดเจนว่า พระพุทธศาสนาไม่ได้สอนให้ยึดติด ในเรื่องของรูปลักษณ์ร่างกายของพระพุทธเจ้าว่าเป็นสิ่งที่พิเศษ แต่มุ่งหวังเพียงแต่ว่าสื่อถึงผลแห่งการประพฤติปฏิบัติตน ได้มีความสุขในชีวิตตนในโลกนี้ รวมถึงให้มีประโยชน์ต่อสังคมโดยมีพระพุทธเจ้าเป็นทิวาณาคติแต่เพียงเท่านั้น

ชีวิตดีตามแนวพุทธ

พระพุทธศาสนาเป็นศาสนาที่สอนให้พึ่งตนเองอย่างที่สุด โดยไม่ไปหวังอำนาจในสิ่งที่อยู่นอกตัวเองทำการช่วยเหลือ แม้กระทั่งศาสตร์ที่มีแนวโน้มพึ่งสิ่งที่เป็นพลังพิเศษมาช่วยพยากรณ์ รู้ถึงเหตุการณ์ล่วงหน้าเพื่อเตรียมรับมือเช่นโหราศาสตร์ก็ไม่ให้ยึดถือ แต่ขณะเดียวกันก็เชื่อว่าจะมีแต่เพียงชี้ให้ออกจากความมกมายนี้เท่านั้น แต่ยังมีคำสอนที่สอนให้พึ่งตนเองแล้วยังเสนอแนวทางในการจัดการตนเอง เพื่อจะพัฒนาคุณภาพชีวิตมนุษย์ ให้ยืนยงดำรงชีวิตอยู่ได้ด้วยตนเองอีกด้วย เมื่อเราศึกษา ก็จะพบว่า คำสอนที่สื่อถึงการเข้าถึงชีวิตที่ดีได้ ด้วยหลักธรรมสองประการดังต่อไปนี้

1. ปฏิรูปเทศ การอยู่ในถิ่นฐานที่ดี คือการได้เกิดในสถานที่มีความพร้อมในการใช้ชีวิต ให้เกิดความสุขได้สูง สามารถจัดจำแนกเป็นประเภทได้ดังนี้ ประเทศที่มีพระพุทธศาสนาเป็นถิ่นที่มีการนับถืออย่างมั่นคงของพุทธบริษัททั้งสี่ประเภท มีอิสระอย่างเต็มที่ในการกระทำกิจกรรมทางศาสนา เป็นประเทศที่มีการกระทำดี และเปิดโอกาสให้บุคคลสามารถกระทำความดี ด้วยบุญกิริยาวัตถุเป็นต้นตามหลักศาสนา เป็นสถานที่มีการแนะนำให้มีการอบรมสั่งสอน ให้มีการศึกษาในหลักธรรมทางศาสนา เพื่อให้ประชาชน มีความรู้ความเข้าใจในข้อที่ควรละและข้อที่ควรประพฤติ (คณาจารย์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2555 : 68) อันทำให้เกิดความสุขในการใช้สอยเรื่องสถานที่อยู่อาศัย แต่อย่างไรก็ตามในกรณีของพระพุทธศาสนา ไม่ได้มองเพียงแค่พื้นที่กายภาพของที่ตั้งใช้เลี้ยงชีพเท่านั้น แต่การทำให้พัฒนาความรู้ในทางเสื่อมทางเจริญ ท่านก็มองว่าเป็นการวางใจให้รื่นรมย์เป็นการสร้างพื้นที่ความสุขภายในใจได้ การมีใจที่รื่นรมย์ ก็รื่นรมย์โดยไม่มีอะไรกีดกัน แม้ไปในที่รุ่มรวย

ก็กลายเป็นทำสถานที่นั้นให้รื่นรมย์ คนใดมาใกล้หรือได้แวดล้อมก็พลอยรื่นรมย์ใจ (สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ (ป.อ.ปยุตฺโต), 2559 : 361)

2. อัตตสัมมาปณิธิ การตั้งตนไว้โดยชอบ คือ ตนในที่นี้ได้แก่ ร่างกายและจิตใจอันเรียกรวมกันว่า ชีวิต คำว่าตั้งตนโดยชอบนี้ เป็นการที่บุคคลผู้นั้น มีความดำริหรือความคิดที่ถูกต้องเป็นสัมมาทิฐิ หรือถูกต้องตามทำนองคลองธรรม แม้ตนจะเคยประพฤติดุจจริตทางกายวาจาใจมา ก็ตั้งตนไว้ใหม่ให้เป็นไปทางสุจริต อันเป็นการ ประพฤติดี ด้วยกาย วาจา ใจ จึงจะเป็นการตั้งตนที่ชอบ (คณาจารย์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2555 : 68) โดยผ่านการประประพฤติดุจจริตตามจริยธรรมดังต่อไปนี้ เป็นผู้หนักแน่นในเหตุผล รู้จักมองเห็นการกระทำ และผลการกระทำ ตามแนวทางของเหตุปัจจัย ไม่เชื่อสิ่งมมาย เห็นว่าผลสำเร็จที่ตนต้องการ จุดหมายที่ปรารถนาจะเข้าถึง จะสำเร็จได้ด้วยการลงมือทำ จึงต้องพึงตน และทำความเพียรพยายาม ไม่ร่อคอยโชคชะตา หรือหวังผลด้วยการอ้อนวอนเช่นสรวงต่อปัจจัยภายนอก มีความรับผิดชอบต่อตนเองที่จะงดเว้นจากกรรมชั่ว และรับผิดชอบต่อผู้อื่น ถือว่าบุคคลมีสิทธิโดยธรรมชาติที่จะทำการต่าง ๆ เพื่อแก้ไขปรับปรุง สร้างเสริมตนเองให้ดีขึ้น โดยเท่าเทียมกัน สามารถทำตนให้เลวลงหรือให้ดีขึ้น ให้เจริญจนถึงยิ่งกว่าเทวดาและพรหมได้ทุก ๆ คน มองเห็นว่าคุณธรรม ความสามารถ ความประพฤติปฏิบัติ เป็นเครื่องวัดความทรามหรือประเสริฐของมนุษย์ ไม่ให้มีการแบ่งแยกโดยชาติชั้นวรรณะ รู้จักพิจารณาเข้าใจตนเองตามเหตุผล ไม่คอยเพ่งโทษแต่ผู้อื่น มองเห็นพื้นฐานของตนเองที่มีอยู่ในปัจจุบัน เพื่อรู้ที่จะแก้ไขปรับปรุง และวางแผนสร้างเสริมความเจริญก้าวหน้าให้กับตนเองต่อไปได้ถูกต้อง

ดังนั้นแล้ว การปฏิบัติตนตามแนวทางพัฒนาทั้งที่อยู่และตนเอง จึงเป็นเรื่องสำคัญด้วยเป็นเรื่องของการใช้ชีวิตประจำวันให้ตนเองนั้นเกิดความสุข แม้ความพร้อมจะไม่เอื้อทางกายภาพแต่ในส่วนจิตภาพ ก็สามารถสร้างให้เกิดขึ้นได้ รวมถึงเปิดโอกาสให้กระทำได้ตลอดเวลา ไม่กำหนดเวลาแม้ความผิดพลาดในชีวิตจะเกิดขึ้นข้างต้น ก็ยังเปิดโอกาสให้ปรับปรุงแก้ไขตนเองได้ตลอดเวลา อีกทั้งเมื่อลงมือทำแล้ว ความเปลี่ยนแปลงในทางดีไม่ใช่จะเกิดแต่ผู้กระทำเท่านั้น แต่ยังส่งผลให้กับบุคคลรอบข้างได้รับประโยชน์ตามตนเองอีกด้วย

สรุป

เรื่องของโหราศาสตร์นั้น นับเป็นเรื่องที่มนุษย์บนโลกให้ความสำคัญกันมานับตั้งแต่สมัยโบราณ ดังจะเห็นได้จากการสืบทอดความรู้ด้านนี้ของชนชาติต่าง ๆ กันมานับพันปี โดยใช้วิธีการเก็บสถิติการเกิดขึ้น ของเรื่องราวต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในช่วงเวลา มาเป็นตัวตัดสินเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นทั้งในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต ของผู้รับพยากรณ์ โดยอาศัยการทำนายทั้งในส่วนของสิ่งที่ปรากฏบนร่างกายของคนโดยตรง และวัตถุอื่น โดยมีความมุ่งหวังเพื่อตอบสนองความต้องการของมนุษย์ทั้งหลาย ที่ต้องการหาหลักยึดเพื่อประกอบในการตัดสินใจ ทั้งการลงมือทำและใช้ชีวิตอยู่ในสังคม และในฐานะที่พระพุทธศาสนาเป็นศาสนาที่ประกอบด้วย พระธรรมคำสั่งสอนเป็นจำนวนมากในการใช้สั่งสอนพุทธบริษัท โดยอาศัยพระไตรปิฎกเป็นที่รวบรวมไว้ และท่าทีของพระพุทธศาสนา ที่แสดงออกถึงเรื่องโหราศาสตร์ก็ได้ปรากฏว่ามีเช่นเดียวกัน แต่หากเป็นท่าทีที่เป็นปฏิบัติเสียมากกว่า ดังจะเป็นได้จากพุทธพจน์ของพระพุทธองค์ที่ทรงเน้นย้ำในหลาย ๆ พระสูตรไม่ให้ยึดติดกับเรื่องฤกษ์ยามยามดีหรือแม้ว่าบางพระสูตรจะกล่าวถึงเรื่องร่างกายของพระศาสดาที่น่าจะเข้าได้ กับเรื่องของนรลักษณ์ศาสตร์ แต่ก็กลับกลายเป็นว่า ทรงมุ่งแสดงถึงเหตุและผลที่ทำให้ได้ซึ่งอวัยวะที่แตกต่างกันบุคคลทั่วไปเพียงเท่านั้นเอง พร้อมกันนั้นพระพุทธศาสนาก็ยังเสนอหนทางในการปฏิบัติตน ให้ถึงแก่ประโยชน์ด้วยหลักธรรมคำสอนที่มีความดีนอกคือ การอยู่ในถิ่นฐานที่ดี และดีในคือ การพัฒนาตนเอง เพื่อให้ดำรงตน ในฐานะของมนุษย์ผู้พัฒนาแล้ว อันเป็นความมุ่งหวังสูงสุดของผู้นับถือพระพุทธศาสนา

เอกสารอ้างอิง

- มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2539). *พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย*. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- แก้ว สุพรรณ. (2546). *คู่มือทำบุญสะเดาะเคราะห์*. กรุงเทพมหานคร : ศักดิ์ชัยการพิมพ์.
- คณาจารย์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2555). *งานวิจัยและวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนา*. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- ชัยวัฒน์ อัดพัฒน์. (2534). *ญาณวิทยา*. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ประยูร พลอารีย์. *อารัมภบทโหราศาสตร์ บทเรียนวิชาโหราศาสตร์ ตอนที่ 1.*

กรุงเทพมหานคร : โรงเรียนโหราศาสตร์กรุงเทพ, ม.ป.ป.

พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตฺโต). (2551). *พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลศัพท์.*

กรุงเทพมหานคร : มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

พุทธทาสภิกขุ. (2517). *พุทธจริยา*. กรุงเทพมหานคร : การพิมพ์พระนคร.

ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). *พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542.*

กรุงเทพมหานคร : บริษัท นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่น จำกัด.

สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ (ป.อ. ปยุตฺโต). (2559). *พุทธธรรมฉบับปรับขยาย.*

กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แพรวแอนดโฮม.

มานพ นักการเรียน. (2560). *พระพุทธรูปกับความเชื่อเรื่องโหราศาสตร์*. สืบค้นเมื่อ 30

มีนาคม. 2560, จาก <http://www.phiphat.com/index.php?lay=boardshow>

&ac=webboard_show&WBntype=1&No=1423291